

Βρυξέλλες, 29 Νοεμβρίου 2019
(OR. en)

14603/19

ESPACE 95
RECH 508
COMPET 774
MI 821
IND 295
ENV 961
EU-GNSS 45
TRANS 556
TELECOM 373
ENER 523
EMPL 587
CSDP/PSDC 554
CFSP/PESC 911

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 29 Νοεμβρίου 2019

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 13996/19

Θέμα: «Διαστημικές λύσεις για μια βιώσιμη Αρκτική»
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (εγκρίθηκαν στις 28/05/2019)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις «Διαστημικές λύσεις για τη βιώσιμη Αρκτική», τα οποία ενέκρινε το Συμβούλιο κατά την 3733η σύνοδό του στις 29 Νοεμβρίου 2019.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα «Διαστημικές λύσεις για μια βιώσιμη Αρκτική»

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- A. τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η οποία θεσπίζει αρμοδιότητα της ΕΕ για το διάστημα¹.
 - B. την κοινή ανακοίνωση σχετικά με μια ολοκληρωμένη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αρκτική² η οποία εγκρίθηκε στις 27 Απριλίου 2016 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο, καθώς και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Μαΐου 2014 σχετικά με την ανάπτυξη πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή της Αρκτικής³ και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την Αρκτική της 20ής Ιουνίου 2016⁴.
 - Γ. την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη η οποία εγκρίθηκε στις 26 Οκτωβρίου 2016⁵ και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με «Μια διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη» της 30ής Μαΐου 2017⁶.
-
- 1. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι διαστημικές λύσεις παίζουν κρίσιμο ρόλο για τους τομείς προτεραιότητας της ολοκληρωμένης ενωσιακής πολιτικής για την Αρκτική: επιφέροντας μετριασμό και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και προστατεύοντας το περιβάλλον της Αρκτικής· εξασφαλίζοντας βιώσιμη ανάπτυξη στην Αρκτική και στη γύρω περιοχή· καθώς και προάγοντας τη διεθνή συνεργασία σε θέματα Αρκτικής·

¹ Ιδίως τα άρθρα 4 και 189.

² 8408/16.

³ 9746/14.

⁴ 10400/16.

⁵ 13758/16.

⁶ 9817/17.

2. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η Αρκτική, ως απέραντη περιοχή με αραιό πληθυσμό και μέχρι στιγμής περιορισμένα σημεία παρατήρησης, μπορεί να επωφεληθεί σε μεγάλο βαθμό από τις διαστημικές υπηρεσίες· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι πολλές από τις προκλήσεις και τις ανάγκες που αντιμετωπίζει η Αρκτική είναι παρόμοιες με εκείνες άλλων παράκτιων και απομακρυσμένων περιοχών, θαλασσών και ωκεανών και ότι πρόκειται να ενισχυθούν οι συνέργειες και ο συντονισμός με άλλες περιφερειακές πρωτοβουλίες, μεταξύ των οποίων και εκείνες για την ολοκληρωμένη θαλάσσια διαχείριση· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η γεωσκόπηση, η δορυφορική πλοήγηση, οι δορυφορικές επικοινωνίες και οι παρατηρήσεις καιρικών φαινομένων από το διάστημα που καλύπτουν την Αρκτική συμβάλλουν ήδη ή μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων στην περιοχή·
3. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αλλάζουν το περιβάλλον της Αρκτικής ραγδαία και σημαντικά· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία των αλλαγών αυτών για την Ευρώπη και παγκοσμίως και ΤΟΝΙΖΕΙ τον ρόλο των διαστημικών δυνατοτήτων στην παρακολούθηση αυτών των αλλαγών·
4. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η πρόταση της Επιτροπής για τον κανονισμό σχετικά με το διαστημικό πρόγραμμα της ΕΕ⁷ αναγνωρίζει τη σημασία των αρκτικών και πολικών περιοχών, ενώ η ενωσιακή πολιτική για την Αρκτική αναγνωρίζει τη σημασία των ευρωπαϊκών διαστημικών προγραμμάτων· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η Ευρώπη διαθέτει ήδη αξιοσημείωτες ικανότητες, ιδίως στον τομέα της γεωσκόπησης και της δορυφορικής πλοήγησης, που καλύπτουν την Αρκτική·
5. ΔΕΧΕΤΑΙ ότι οι δορυφόροι Sentinel του προγράμματος Copernicus, σε πολικές τροχιές, μαζί με τις συνεισφέρουσες αποστολές του Copernicus, προσφέρουν ήδη πολύτιμη συμβολή στην περιοχή της Αρκτικής· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι έξι θεματικές υπηρεσίες του Copernicus ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών στους τομείς της ατμοσφαιρικής παρακολούθησης, της παρακολούθησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, της παρακολούθησης της ξηράς, της κλιματικής αλλαγής, της διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και της ασφάλειας·

⁷ 9898/18.

6. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι υπάρχουν ακόμα κενά όσον αφορά τις ικανότητες και τις υπηρεσίες παρακολούθησης, μεταξύ των οποίων οι υπηρεσίες υψηλής ευκρίνειας παρακολούθησης αερίων του θερμοκηπίου και οι κλιματικές υπηρεσίες και έτσι ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την εξέλιξη του Copernicus, ώστε να ανταποκρίνεται ιδίως στους στόχους που τίθενται στην ενωσιακή πολιτική για την Αρκτική και να εξασφαλίζει επιχειρησιακή, αξιόπιστη, σταθερή και συνεχή παρακολούθηση βασικών μεταβλητών μεταξύ των οποίων η θερμοκρασία και η αλατότητα των θαλάσσιων αρκτικών υδάτων, οι βροχοπτώσεις, οι αλλαγές στα γλυκά ύδατα, τα επίπεδα των θαλάσσιων πάγων και οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου όπως CO₂ και μεθανίου και η πιθανή ανάπτυξη εξειδικευμένων αποστολών και υπηρεσιών του Copernicus, με βάση την αναθεώρηση της αρχιτεκτονικής του ΕΟΔ και σχετική απόφαση της Επιτροπής το 2021, καθώς και βάσει ανάλυσης των συνήθων απαιτήσεων των χρηστών·
7. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη διαθεσιμότητα τεράστιας ποσότητας δεδομένων γεωσκόπησης, μεταξύ άλλων και για την περιοχή της Αρκτικής, και ΘΕΩΡΕΙ ΕΥΠΡΟΣΔΕΚΤΗ την εκμετάλλευσή τους προκειμένου να αναπτυχθούν νέες κατάντη εφαρμογές και υπηρεσίες που να ενισχύουν την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα, ιδίως των ΜΜΕ και των τεχνοβλαστών·
8. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι, λόγω των ειδικών συνθηκών και της απεραντοσύνης της Αρκτικής περιοχής, είναι ζωτικής σημασίας η ακριβής και ασφαλής πλοήγηση για διάφορα μέσα μεταφοράς, καθώς και για έρευνα και διάσωση, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι το Galileo παρέχει πολύ ακριβή στοιχεία προσδιορισμού θέσης και χρόνου για την περιοχή της Αρκτικής καθώς και ικανότητα έρευνας και διάσωσης και ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι οι ανάγκες της Αρκτικής θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την ανάπτυξη των μελλοντικών υπηρεσιών του Galileo, μεταξύ των οποίων η Υπηρεσία Υψηλής Ακρίβειας (YYA) Galileo·
9. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη σημασία των συνεργειών μεταξύ Galileo και Copernicus για ασφαλείς μεταφορές, οικονομικές δραστηριότητες και περιβαλλοντική παρακολούθηση, που να καλύπτει τις ανάγκες χρηστών οι οποίοι βρίσκονται στην περιοχή της Αρκτικής και ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή, τον Οργανισμό του Ευρωπαϊκού GNSS, τον ΕΟΔ, την EUMETSAT και τις άλλες εντεταλμένες οντότητες του Copernicus, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αποστολές τους, να αξιοποιούν αυτές τις συνέργειες όταν αναπτύσσουν «πολυδιάστατες» (τοποθέτηση/ γεωσκόπηση/ δορυφορική επικοινωνία) εφαρμογές, προϊόντα και υπηρεσίες·

10. ΔΕΧΕΤΑΙ ότι, παρόλο που οι υπηρεσίες του EGNOS επεκτάθηκαν τον Μάρτιο του 2019 για να καλύψουν το μεγαλύτερο μέρος της Βόρειας περιοχής της ΕΕ στην Αρκτική, εξακολουθούν να υπάρχουν κενά σε επίπεδο υπηρεσιών και ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι παρέχονται υπηρεσίες EGNOS για το έδαφος όλων των κρατών μελών που βρίσκεται γεωγραφικά στην Ευρώπη, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, το συντομότερο δυνατόν·
11. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι διαστημικές καιρικές συνθήκες ενδέχεται να προκαλέσουν κίνδυνο για διαστημικές και επίγειες υποδομές, πράγμα που ίσως διαταράξει την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας στην Αρκτική, επηρεάζοντας τόσο τοπικές κοινότητες όσο και άλλες δραστηριότητες στην Αρκτική (διακοπή της δορυφορικής πλοήγησης και επικοινωνίας με επιπτώσεις στις πολικές πτήσεις, διακοπή ηλεκτρικών δικτύων)· ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή, στο πλαίσιο της συνιστώσας Διαστημικής Επιτήρησης (SSA) του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ, να βελτιώσει την παρακολούθηση και την κατανόηση των διαστημικών καιρικών φαινομένων, πράγμα που θα επιτρέψει να προετοιμαστούμε για τις επιπτώσεις τους και να τις αποτρέψουμε·
12. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η έλλειψη επίγειων συστημάτων επικοινωνιών στην περιοχή της Αρκτικής σημαίνει ότι η διαστημική υποδομή θα παίζει ολοένα σημαντικότερο ρόλο στη διασφάλιση αξιόπιστων επικοινωνιών και συνδεσιμότητας δικτύου υψηλής ταχύτητας· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η διαθεσιμότητα συνεχούς δορυφορικής επικοινωνιακής ικανότητας στην Αρκτική εξακολουθεί να εμφανίζει κενά και ότι αυτά τα κενά συνδεσιμότητας έχουν επιπτώσεις στην προσαρμογή της περιοχής της Αρκτικής σε μια ολοένα και πιο ψηφιακή κοινωνία και οικονομία· ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να αναλύσει περαιτέρω πώς μπορεί να αναπτυχθεί αυτή η ικανότητα, εξασφαλίζοντας συνεκτική προσέγγιση μεταξύ των συνιστωσών του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι στο μέλλον το σκέλος GovSatCom του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ θα μπορούσε να προσφέρει λύσεις για τις ανάγκες ασφαλούς επικοινωνίας για δημόσιες αρχές στην περιοχή, ιδίως όσον αφορά επικοινωνίες που συνδέονται με έρευνα και διάσωση·

13. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι υπηρεσίες μετεωρολογικής πρόγνωσης στην Αρκτική μπορούν να βελτιωθούν περαιτέρω και ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη, τον ΕΟΔ, την EUMETSAT και το ECMWF⁸ να αναλύσουν περαιτέρω αυτές τις ανάγκες, τις δυνατότητες και την αποτελεσματικότητα για την προώθηση της ανάπτυξης τέτοιων υπηρεσιών, αξιοποιώντας επίσης, όπου απαιτείται, υφιστάμενες και τυχόν μελλοντικές παρατηρήσεις των «Sentinel».
14. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η έρευνα, η ανάπτυξη και η καινοτομία για το διάστημα και την Αρκτική ενθαρρύνεται και αναπτύσσεται μέσω σχετικών προγραμμάτων της Ένωσης, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», περιλαμβανομένης της διεθνούς συνεργασίας με τρίτες χώρες.
15. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή και τον Οργανισμό του Ευρωπαϊκού GNSS να συνεργάζονται ενεργά με τον ΕΟΔ, την EUMETSAT και άλλες εντεταλμένες οντότητες του Copernicus, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αποστολές τους και αποφεύγοντας περιττές επικαλύψεις και επαναλήψεις, από κοινού με τους διεθνείς τους εταίρους και ιδίως με τοπικές κοινότητες και αυτόχθονες πληθυσμούς, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των χρηστών, ώστε να προωθήσουν διαστημικές λύσεις για μια βιώσιμη Αρκτική.
16. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι ευκαιρίες που προσφέρει το «Νέο Διάστημα» μπορούν να προωθήσουν την παροχή νέων διαστημικών υπηρεσιών και λύσεων για τις ανάγκες της Αρκτικής και ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή και τον Οργανισμό του Ευρωπαϊκού GNSS, από κοινού με τον ΕΟΔ, να ενισχύσουν ενεργά τέτοιες ευκαιρίες σύμφωνα με τις αντίστοιχες αποστολές τους και αποφεύγοντας περιττές αλληλεπικαλύψεις και επαναλήψεις.
17. ΣΥΝΙΣΤΑ στην Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο να εξετάσουν το ενδεχόμενο επικαιροποίησης της κοινής ανακοίνωσης του 2016 ώστε να ληφθούν υπόψη οι νέες προκλήσεις και ευκαιρίες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις διαστημικές λύσεις, στην Αρκτική, και το αυξανόμενο διεθνές ενδιαφέρον.

⁸ Ευρωπαϊκό Κέντρο Μεσοπρόθεσμων Μετεωρολογικών Προγνώσεων.